

MBILITEN'ONWU NA NRIGO N'ELUIGWE NKE KRAIST

Mak 15:42-47; 16:1-20; Olu Ndi-ozu 1:1-11

IHEOMUMU 171 - Nke Ndiokenye

AMAOKWU IBUN'ISI: "N'ih na I gagh-arapuru ala-mo nkpuru-obim; I gagh-enye onye-ebere Gi ka o hu nbibi' (Abu Oma 16:10).

I Olili nke Jisos

1. Josef nke Arimatia bu onye bupuru aru nke Jisos, Mak 15:42-45
2. Atogboro Jisos n'ili ohuu, Mak 15:46

II Mbiliten'onwu nke Jisos

3. Mgbe Ubochi izuike gasiri, ndinyom bira ka ha tee aru Jisos mmanu, Mak 15:47, 16:1, 2
4. Ndinyom ahuru otu nwaokorobia ka o noduru ala nime ili ahuru ghereoghe, Mak 16:3-5; Luk 24:3; Jon 20:11, 12
5. Mmuozu ahuru gwara ha okwu nke nkasobi banyere mbiliten'onwu nke Jisos, Mak 16:6-8; 14:28; Matiu 26:32
6. Jisos mere ka Meri Magdalini hu Ya anya, mgbe nke a gasiri O mekwara ka ndi naesozo Ya abuo hu Ya anya, O mekwara ka ndiozo hu Ya anya mgbe ha no neri ihe, Mak 16:9-14; I Ndi Korint 15:5

III Iwu Jisos Nyere Ndi Naesozo Ya

7. Jisos nyere ndi niile naesozo Ya otu iwu nke gazuru uwa niile, Mak 16:15, 16; Matiu 28:19; Jon 15:16; 12:48
8. Iheiribaama di icheiche gaeso mkwusa nke Ozioma, Mak 16:17, 18; Luk 10:17, 19; Olu Ndi-ozu 2:4
9. Jisos gosiri Onweya na ndu n'ihe ra ka iri ubochi ano, site n'uzo putara ihe nke anaapughi igba agugo, Olu Ndi-ozu 1:1-3

IV Mkwa nke Nna

10. Jisos gwara ndi naesozo Ya ka ha chere Onye nkasobi, Olu Ndi-ozu 1:4, 5; Joel 2:28; Luk 24:49; Jon 14:16
11. Ndi naesozo Ya ka turu anya alaeze nke uwa nke a, Olu Ndi-ozu 1:6; Aisaia 1:26
12. Jisos gwara ha na Nna edebewo ufodu ihe n'ike nke aka Ya, Olu Ndi-ozu 1:7
13. Mmuo Nso gaabiakwas ha, ha gaabu kwa ndiama nke Chineke, Olu Ndi-ozu 1:8; 1:1-4

V Nri go n'Eluigwe nke Jisos

14. Eweliri Jisos baa nime Eluigwe, O wee puo n'anya ha, Olu Ndi-ozu 1:4, 5; Joel 2:28; Luk 24:49 Jon 14:16
15. Ndikom abuo ndi yikwasiri uwe ocha kwere ha mkwa siri ike banyere nlaghachi Ya, Olu Ndi-ozu 1:10, 11; Mak 16:19; Daniel 7:13; Matiu 24:30; I Ndi Tesalonaika 4:16; Nkpughe 1:7
16. Ndi naesozo Ya puru naekwusa ebe niile, Onyenweanyi naeme kwa ka Okwu Ya guzoieike site n'ihe iribaama di icheiche nke naeso, Mak 16:20

NKOWA DI ICHEICHE

Nime iheomumu a anyi nwere usoro nkowa nke olili, mbiliten'onwu, na nri go n'Eluigwe nke Jisos. N'oge njide Ya na ikpe ekpere Ya, ndi naeso uzo Ya wee gbalaga. Josef nke Arimatia, otu nwoke ogaranya, onye bu kwa otu nime ndisi, sogidere Jisos na nzuzo n'ih egwu Ndi Ju. Ma mgbe akpogbusiri Jisos n'obe, anyi huru Josef ka o jekuuru Pailat naatughi egwu wee nari aru nke Jisos. Ihe di ka o gaetinye egwu nime ufodu mmadu wee tnye mkwuwa okwu nime obi ndiozo.

O buri omen'ala n'ubochi ndi ahuru bu iji uda utu di icheiche dozie ozu. N'ih enweghi oge, n'ih na Ubochi izuike naabiaru nso, ha liri Jisos ososo wee naatu anya ije tee aru Ya mmanu mgbe Ubochi izuike gasiri. N'isi ututu nke ubochi ahuru ka ndinyom ufodu ndi ji uda utu di icheiche malitere icho uzo ijeru n'ili ahuru. O bu ezie na Jisos gwara ha otutu ugbu na Ya Onweya gaesi n'onwu bilie ozo, o dighi mgbe o di ka ha ghotara eziokwu ahuru. O buuru ha ihe ijuanya, iheegwu, na ihe mgbagwojuanya mgbe ha huru na ebupwo nkume ahuru, otu mmuozu

gwakwara ha okwu, “Ka ibobo ghara inwu unu n’aru nke uku: unu nāchọ Jisọs, Onye Nazret, Onye akpogideworo n’obe: emere ka O si n’onwu bilie; O nọgh n’ebe: le, ebe ha tọgboro Ya!”

Ìlì ahụ, na nkume ejiri mechie ọnụzọ ya, apụghị ijide Ọkpara Chineke. Ya Onweya bụ Mbiliten’onwu na Ndu! Mgbe oge ruru mgbe kwesiri ka O bilie, o dighi ihe puru igbochi Ya. Ndi agha nke Ndi Rom dara dika ndi nwuruanwu. Akara nke ochichi ahụ apụghị igbochi ike nke Chineke. Jisọs biliri, buru Onye meriri onwu, oku alammọ na ìlì.

Ndiagha ahụ gbagara n’obodo mgbe ha nwetara onweha site n’ibodo ahụ nke nwuru ha n’aru n’ihi oké ihe ahụ nke mere, ha wee koro onyeisi nchaja ihe niile nke mere. Ndi naadihi asopuru Chineke gwara ndi agha ahụ ka ha kwere okwu ugha, ha kwere ha mkwa na ha gaechebe ha ma o buru na iwu ndiagha enwee ihe o bula megide ha n’ihi na ha naararu ura oge ha no n’olu. Ma eziokwu nke mbiliten’onwu Ya bụ ihe otutu mmadu matara nke oma n’ubochi ndi ahụ naagbanyeghi akuko nke akozuru ebe niile nke ha koro site n’ikwenye n’okwu ugha nke ndiagha ahụ kwuru.

Mbiliten’onwu Otù Eziokwu Emere Ka o Guzozie ike

O bụ eziokwu guzosiri ike na Jisọs siri n’ili bilie. Mbiliten’onwu ahụ bụ okwukwe na olileanya onye nke Kraist. Okwu Chineke nke Pol naekwusa gbagidere ukwu n’ihe banyere Mbiliten’onwu. O bụ n’ihi ihe banyere olileanya nke mbiliten’onwu nke ndi nwuruanwu ka eji koro Pol iju ya ajuju n’iru nnoko ikpe. O di kwa ufodu mmadu n’etiti nzuko nke di na Korint ndi naekwu na mbiliten’onwu nke ndi nwuruanwu adighi, ma Pol dere na Ndi Korint nke mbu isi irinaise ahụ nke anaecheta mgbe niile garaaga. “Ma o buru na mbilite-n’onwu nke ndi nwuru anwu adigh, emegh kwa ka Kraist si n’onwu bilie: ma o buru na emegh ka Kraist si n’onwu bilie, okwukwe-unu bu ihe-efu; unu nanọ na nmehie nile unu ugha a” (I Ndi Korint 15:13, 17).

Jisọs mere ka otutu ndinsọ hu Ya anya mgbe mbiliten’onwu Ya gasiri. Mgbe ufodu o bụ naani otu onye, mgbe ufodu o naabu ihe di ka mmadu abu maabu karja, n’otu mgbe ozọ kwa o bụ ndi kariji nari mmadu ise (500) ndi gbakotara n’otu ebe. O bụ otu nime oge ndia ka O nyere ha iwu: “Ganu n’uwa nile, kwusara ihe nile ekere ekere Ozioma nkem. Onye nke kwere, nke eme-kwa-ra ya baptism agazoputa ya; ma agama onye nke nekwegh ikpe” Ihe niile ekerekekere ndi ogaranya ndi ogbenye, ndi onodu ha di elu, ndi onodu ha di ala, ndi muru akwukwo, ndi naamughi akwukwo mmadu niile gaanu Ozioma nke Kraist. O bugh naani mmadu olenale, ndi Onyenweanyi roputara bu ndi agaazoputa ndiozo ewee buru ndi ajuruaju. Agaakpo oku a nke bu “Onye nke kwere”, agaazoputa kwa onye o bula nke kweere. Agaama onye nke naekweghi ikpe

Ike nke Ijezi

Tutu Jisọs arigoro n’Eluigwe O gwara ndi naesozu Ya ka ha nọgide nime Jerusalem rue mgbe agaeji ike si n’Eluigwe, yikwasị ha. Ike ahụ nke agaeyikwasị ha gaenye ha ike di mkpa maka ijezi ha na kwa ike iji merie ike niile nke onyeiro. O gaabu maka mmezu nke mkwa ahụ nke bu na otutu iheiribaama gaeso mkwusa ha. Ha gaasu asusu n’olu ohu di icheiche, nke ha mere mgbe ejiri Mmuo Nso wu ha mmiri n’ubochi Pentikost. Jisọs sikwara “Ha gachilite agwo, o buru kwa na ha anua ihe o bula nebutu onwu., o gagh emeru ha aru ma-oli.” O dighi ebe o bula nke Onyenweanyi gwara ha ka ha mee ihe ngosi nke ike ha. Enyere ha ike ahụ iji wee naeto Chineke na iji ya naagozi umummadu. Ha agagh ewere ebere nke Chineke dika ihe efu site n’iji ya chilite agwo were kwa ya naeme ihe ngosi nke ike n’ebe Chineke no dika ufodu naeme n’ubochi ndia. Nkwa nke okwu Onyenweanyi a putara ihè nime Akwukwonso. N’ogwugwu ndu nke Pol, mgbe o naachikota nkú iji menwue oku, otu ajuala rigokwasiri ya n’aka, Ndi naasu asusu ozọ ahụ bu ndi no n’agweetiti huru ya, ha wee chee na Pol gaada n’ala nwu. Ha matara ihe otita nke anu ojoo ahụ nke nwere nsị gaabu. Ma mgbe Pol tichapuru agwo ahụ wee tiba ya nime oku naenweghi ihe agwo ahụ mere ya, nke ahụ gosiri ha ike nke di nime Ozioma (Olu Ndi-ozu 28:1-6). Onyenweanyi gaechebe ndi nke Ya puo n’ebe agwo na ihe o bula naeweta onwu di ma o buru na anyi ezute udi ihe ahụ naamaghi ama, ma anyi agagh abu ndi naeme ihe ngosi n’uzo iji gosi uwa, na iji wee nara otuto nke onwe anyi na anyi bu ndi nwere udi ike ahụ.

Nri go n’Eluigwe nke Jisọs

N’ihe ra ka ubochi iri ano (40) mgbe mbiliten’onwu Ya gasiri, Jisọs mere ka ndi naeso Ya hu Ya anya, mgbe ufodu o naabu oge emechiri uzọ, mgbe ufodu o naabu n’akuku oké osimiri. Ebe o bu na O no n’aru ebube Ya. O puru ibata n’etiti ha na mberede, O pukwara isi otu aka ahụ fue n’anya ha naatufughi oge. Okwu ahụ naagwa anyi na site n’otutu uzọ putara ihè O gosiri Onweya na ndu mgbe ahuhu Ya garsiri. O ziri ndi naesozu Ya otutu ihe banyere Alaeze Chineke. O di ka agaasi na emere ka nghota ha di ukwu mgbe mbiliten’onwu Ya gasiri, n’ihi na n’anya ha ka emere ka otutu ihe nime ozizi nke Jisọs puta ihè.

Otù ụbọchị, mgbe Ya na ha zukorọ nime Jerusalem, O duru ha puọ jeru Betani n'Ugwu Olive. N'ebe ahụ ka O nyere ha iwu Ya nke ikpeazụ. Ha agaghị esi na Jerusalem puọ, "kama ka ha chere nkwa nke Nna-Ya; nke unu nuru n'ọnụm, ka o kwuru." O wee chilie aka Ya abụọ n'ebe Eluigwe dị we nye ha ngozi nke nkewapụ Ya. Mgbe O nọ náagọzi ha, ewepụrụ Ya n'ebe ha nọ, ewee buru Ya baa nime Eluigwe. Ha ji anya ha legide Ya rue mgbe igweojii naara Ya puọ n'anya ha. Mgbe ha naelegide anya n'Eluigwe ndị mmụọozị abụọ guzoro ha nso wee sị "Ndikom nke Galili, gini mere unu nēguzo nēle anya n'elu-igwe? Jisus nka Onye anapuru n'ebe unu nọ rigo n'elu-igwe, gābia n'otù aka ahu dika unu kiriri Ya ka O nāga n'elu-igwe" Ha jiri óké ọñụ laghachi na Jerusalem. Lee otú ọ gaesiworị dị iche n'ebe ha nọ ugbo a karịa otú ọ dirị ha n'abalị ahụ mgbe ha liri Jisọs n'ili ọhụ nke Josef!

Ọbị bịa nke Jisọs

O naabịa ọzọ! Okwu ndị ahụ enyewo ndịnsọ Chineke ọñụ n'ọtutụ arọ ndịa. Anyị kweere na ọbịbịa Ya bụ ihe náaghaghị imeeme n'oge náadighị anya. O bụ olileanya dị ebube nke Nzukọ Kraist, anyị naege kwa ntị ụda opi na itimkpu nke onyeisi ndị mmụọozị.

Lee ụdị ụzọ pụrụ iche nke Chineke roputaara Ọkpara Ya nke O hụrụ n'anya n'eluwa nke a! Ọmụmụ dị ala na ọnwụ ihere, ma ọ bụ mbiliten'ọnwụ dị ebube! Óké ihe mere n'oge náadighị anya. Erere Ọkpara Chineke, kpogide Ya n'obe, togbọ Ya nime ili; ma, n'ututụ nke ụbọchị nke atọ, O biliri! Ala mara jijiji, nkume gbawara, ọtutụ ili meghere, ndị mmụọozị bjakwara wee kporepụ nkume ahụ. Kraist, Ọkpara Chineke togborọ ndụ Ya ka O wee were kwa ya ọzọ.

Mgbe mbiliten'ọnwụ gasiri O buru ụzọ were Onwe Ya gosi otù nwanị, O bụ otù nwanị buru ụzọ njehie ahụ, ma ọ bụ kwa ya buru ụzọ jee n'ili wee buru ụzọ hụ Onyenzoputa nke siri n'ọnwụ bilie. O gbara ọsọ ije zie ozi ọñụ ahụ na Jisọs Ọkpara Chineke, emebiwo ike nke ọnwụ na ọ dị ndụ ughu a -- O dị ndụ rue mgbe ebighiebi!

N'ihia na O dị ndụ, anyị onweanyị gaadị kwa ndụ. Ozioma dị ebube! Onye gaajụ ya? O nwurụ n'ihia mmehie anyị: O siri n'ọnwụ bilie ka ewee guọ anyị ná ndị eziumume. O rịgoro n'Elu; O naabịa ọzọ. Pọl gurụ ihe niile n'ihie efu ka o wee rite Kraist n'urù, ka o wee mara Ya na ike nke mbiliten'ọnwụ Ya. Anyị naagụ kwa ihe niile n'ihie efu ka anyị wee nwee ike isoro na mwelikọ nke ndịnsọ? Anyị naejisi kwa ike n'ezie ịbụ ndị nọ ná njikere mgbe Jisọs gaabịa? "Ngozi nādiri ya, ọ di kwa nsọ, bu onye nwere òkè nime nbilite-n'ọnwụ mbu ahu" (Nkpughe 20:6).

AJỤJỤ DỊ ICHEICHE

1. Ọnye liri Kraist n'ili ọhụ nke ya?
2. Ọ bụ onye ka Kraist buru ụzọ mee ka ọ hụ Ya anya mgbe mbiliten'ọnwụ Ya gasiri?
3. Ọ bụ ọnye kporepụrụ nkume ahụ n'ọñụ ili ahụ?
4. Gini bụ iwu ahụ nke Kraist nyefere n'aka ndị náesouzọ Ya?
5. Ọnye ka agaazoputa? Ọnye ka agaama ikpé?
6. Kpọọ aha ụfọdụ ebe ahurụ Kraist mgbe mbiliten'ọnwụ Ya gasiri
7. Ọ bụ site n'eebe ka O si O wee rịgọọ n'Eluigwe?
1. Gini ka ndị mmụọozị kwuru mgbe Jisọs rịgoro?
2. Ọ nyere obi nke náesouzọ Ya ọñụ ka ọ bu iruujù?
3. Gini bụ iwu ikpeazụ nke Jisọs nyere ndị náesouzọ Ya?